

Sundhed i Gentofte

– Borgerrettet behandling

GENTOFTE KOMMUNE

Indhold

Sundhed i Gentofte – Borgerrettet behandling.....	3
Baggrund	4
Vision og målsætninger.....	11
Implementering og opfølgning	15

Sundhed i Gentofte – Borgerrettet behandling

I Gentofte Kommune går vi nye veje for at styrke borgernes sundhed og den borgerrettede behandling.

'Sundhed i Gentofte - Borgerrettet behandling' beskriver rammerne for kommunens indsats for borgere med alvorlig sygdom, det er både kronisk og midlertidig sygdom og følger efter sygdom. Når man er syg, er der behov for at forebygge forværring af sygdom og forhindre komplikationer samt tilbagefald. Det handler også om rehabilitering, behandling og opfølgning efter udskrivelse fra hospitalet.

De kommunale udfordringer på sundhedsområdet er voksende. Befolkningen lever længere end tidligere generationer gjorde, men stadig flere får kroniske sygdomme og lever ofte med mere end én kronisk sygdom. I tillæg udskrives borgerne langt hurtigere fra hospitalet, hvilket medfører, at flere har behov for videre behandling i kommunen.

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for kommunens indsatser på sundhedsområdet, både i forhold til forebyggelse og i forhold til behandling. Retningslinjerne for "*Sundhed i Gentofte – borgerrettet forebyggelse*" fastsætter rammer for prioriterede indsatser i forhold til forebyggelse for perioden 2017-2024.

Som led i arbejdet med den borgerrettede behandling nedsatte Kommunalbestyrelsen i efteråret 2016 et opgaveudvalg, der skulle komme med forslag til "*Sundhed i Gentofte – Borgerrettet behandling*" for perioden 2017-2024.

Opgaveudvalget var sammensat af 10 borgere og 5 medlemmer af kommunalbestyrelsen og var nedsat fra december 2016 til juni 2017.

Af kommissoriet for opgaveudvalget fremgik det, at udvalget i forbindelse med udarbejdelsen af forslag til den borgerrettede behandling blandt andet skulle se på:

For at sikre en bred involvering af borgere og aktører i sundhedsvæsenet blev der afholdt en workshop for interne og eksterne samarbejdspartnere med inddragelse af kommunens sundhedsfaglige medarbejdere.

- Sammenhængende forløb for borgerne
- Tilgængelighed til sundhedstilbud
- Kommunikation til borgerne
- Egenomsorg og mestring
- Teknologiske og digitale løsninger

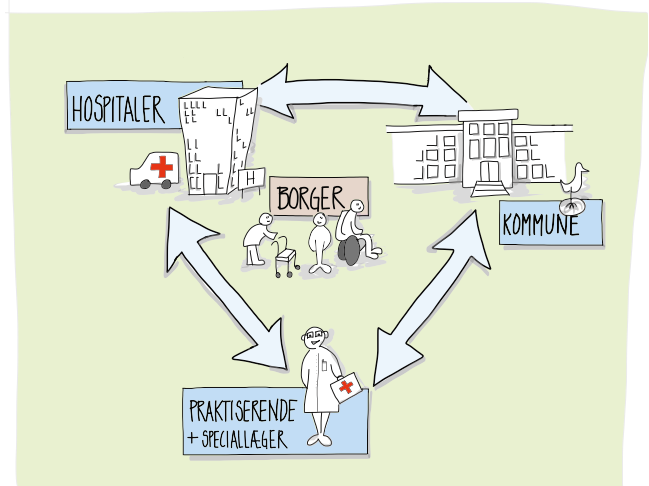

Baggrund

Sundhedsvæsenet kan opdeles i det specialiserede og i det nære sundhedsvæsen, og ansvaret er delt mellem region og kommune. Det omtales tit som "sundhedstrekanten". Borgeren er i midten, og rundt om er de tre primære aktører: Hospitalerne, de praktiserende læger og kommunen. Kommunen og de praktiserende læger udgør det nære sundhedsvæsen.

I Gentofte Kommune består det nære sundhedsvæsen af hjemmeplejen, sundhedsplejen, plejeboligerne og rehabiliteringscenteret Tranehaven. Det nære sundhedsvæsen favner således en lang række lokale sundhedsindsatser til borgerne.

Sundhedstrekanten med borgerne i midten

Det nære sundhedsvæsen i fremtiden

Udviklingen af det nære sundhedsvæsen skal ske i sammenhæng med de tendenser, der præger sundhedsområdet og samfundet som helhed. Borgerne lever i gennemsnit længere, så der bliver flere ældre borgere i kommunerne. Samtidig vil flere borgere skulle leve med en eller flere kroniske sygdomme. De der indlægges er indlagt i kortere perioder og kommer derfor hurtigere hjem fra hospitalerne. Samtidig forandrer og udvikler nye behandlingsformer sundhedstilbudene.

Der bliver flere borgere over 80 år

Antallet af borgere over 80 år er stigende og andelen forventes at stige mange år frem. I løbet af de næste 12 år forventes en stigning på landsplan fra omkring 250.000 personer i 2017 til omkring 420.000 personer i 2029. I Gentofte Kommune er der i 2017 ca. 3.700 personer over 80 år. Dette tal forventes at være næsten fordoblet i 2029, hvilket naturligt vil betyde en større efterspørgsel af sundhedsydelser både i det specialiserede og i det nære sundhedsvæsen.

Flere borgere får kroniske sygdomme

Samtidig med at vi i gennemsnit lever længere, får flere borgere også en eller flere kroniske sygdomme. Stigningen skyldes til dels livsstilsfaktorer og dels, at vi bliver ældre, da forekomsten af kronisk sygdom er stigende med alderen. Denne stigning forventes at fortsætte.

Der er ikke lavet nogle opgørelser over, hvor mange børn der i dag lever med kroniske sygdomme. I Region Hovedstaden har knap halvdelen af borgerne over 16 år mindst én kronisk sygdom. For borgere over 65 år lever omkring 75 % med mindst én kronisk sygdom.

Borgere med flere samtidige kroniske sygdomme kan være udfordrede ikke kun i forhold til deres sygdom, men også socialt og beskæftigelsesmæssigt. Netop i de situationer hvor der er mange og forskellige kontakter på tværs i kommunen og sundhedsvæsenet, er der et udtalt behov for en helhedsløsning og et blik for den samlede problemstilling på tværs af indsatsområder.

De syge borgere kommer hurtigere hjem fra hospitalet

Antallet af dage man er indlagt på hospitalet, er faldet markant over de seneste år. For borgere over 65 år faldt den gennemsnitlige indlæggelse fra 6,8 dage i 2008 til 5,3 dage i 2013. Den gennemsnitlige indlæggelse for alle aldersgrupper var i 2016 nede på 3,6 dage, og den nedadgående tendens synes at fortsætte. Dertil skal lægges, at mange borgere er indlagt i mindre end 12 timer, specielt de 65+ årige. Det betyder, at mange borgere har et fortsat pleje- og behandlingsbehov ved udskrivelse.

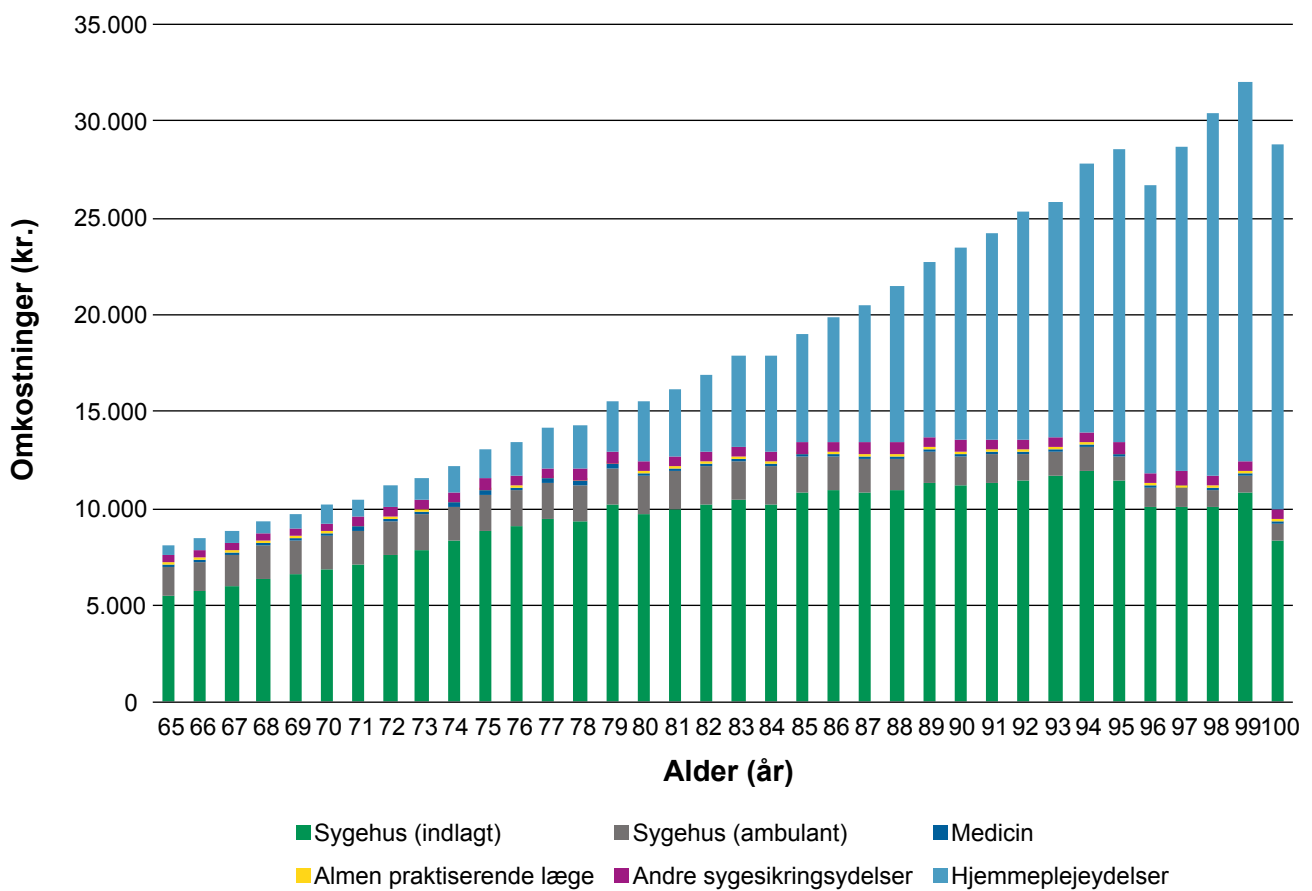
Det medfører et stigende pres på de kommunale ressourcer og et behov for nye faglige kompetencer i det kommunale

Borgere på kursus i at takle kroniske smerter. Kurset afholdes af frivillig, der selv tidligere har deltaget i kurset.

sundhedsvæsen. Flere og mere komplekse sundhedsopgaver skal varetages uden for hospitalerne. Det kommunale sundhedsvæsen skal derfor være i stand til at tilbyde en anden form for behandling og pleje til borgerne end tidligere.

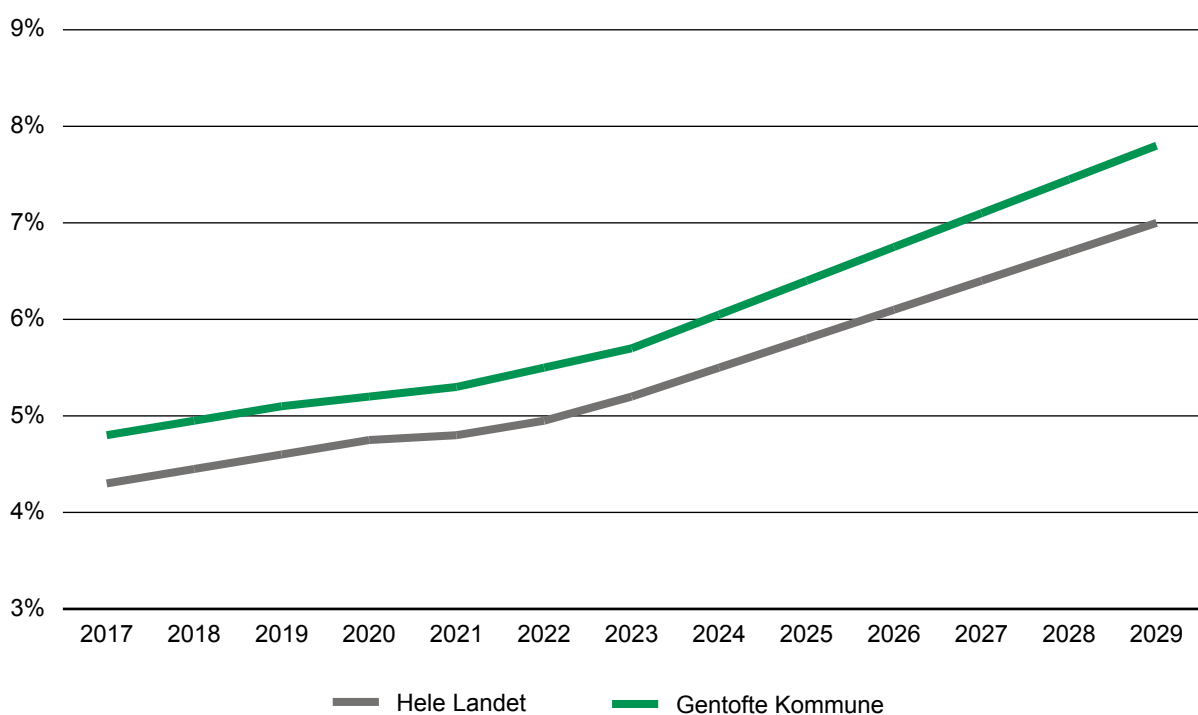
Figur: Stigning i de kommunale sundhedsudgifter til ældre

Kilde: Baseret på udtræk fra Landspatientregisteret, Lægemedelregisteret, Sygesikringsregisteret og Ælledokumentationen. VIVE – Det Nationale forsknings- og analysecenter for velfærd

Figur: Andel personer over 80 år i hele landet og i Gentofte Kommune

Nye behandlingsformer og teknologisk udvikling

Som led i den digitale og teknologiske udvikling skabes nye muligheder og behandlingsformer. Det kan f.eks. være brugen af digitale interaktive genoptræningsprogrammer og nye teknologiske måder at kommunikere på. Her kan borgeren blive fulgt, og behandlingen kan kontrolleres og justeres, uden at borgeren behøver forlade hjemmet.

I de senere år har der været fokus på at skabe behandlingstilbud, der gør kommunen i stand til akut at varetage flere og mere specialiserede behandlinger. På den måde kan særlige behandlingsbehov imødekommes, uden at borgeren skal indlægges på et hospital.

I fremtiden vil flere borgere blive behandlet hjemme frem for at blive indlagt, hvilket de nye behandlingsformer understøtter. Det betyder, at behandlingen i højere grad end tidligere

kan tilpasses den enkelte, så den enkelte borger opnår større frihed og flere handlemuligheder i sit sygdomsforløb. Behandling i eget hjem har flere fordele. For borgeren vil det oftest være forbundet med mere tryghed og komfort at være hjemme. Man kan bedre vedligeholde sine hverdagsaktiviteter, og der er ikke den samme risiko for at blive udsat for infektioner. Hurtigere rehabiliteringsforløb, behandling målrettet borgeren og færre komplikationer på grund af infektioner vil bidrage til mere effektive forløb.

Kommunens fremtidige rolle i det nære sundhedsvæsen

Kommunernes rolle i sundhedsvæsenet er under forandring. Tidligere var kommunens rolle at gøre noget *for* borgeren, men i dag er kommunens rolle at tilrettelægge forløb med et rehabiliterende sigte, så man i langt højere grad arbejder *sammen med* borgeren ved at bruge borgerens egne ressourcer og eventuelle netværk. Målet er, at bringe borgeren tilbage til at kunne klare så meget som muligt selv. Med fokus på den enkelte borgers samlede situation, tages der både højde for sygdom, sundhed, socialt liv og motivation. Ud fra dette helhedsperspektiv planlægger kommunen og borgeren først et rehabiliterende forløb, og herefter tages der stilling til, hvilken hjælp borgeren derudover måtte have brug for, for at kunne fungere i hverdagen.

Gentofte Kommune skal frem over samarbejde på nye og mere forpligtende måder på tværs af sundhedsvæsenet. Der

vil eksempelvis være medarbejdere tilstede fra kommunen på hospitalerne, og det forventes at hospitalets medarbejdere også vil komme mere ud i kommunerne.

Fremtidens nære sundhedsvæsen skal kunne imødegå disse udviklingstendenser. Gentofte Kommune ønsker derfor at gå nye veje for at sikre borgerne de bedste rammer for et godt liv. Derfor har vi samlet borgere, politikere, fagpersoner samt eksterne fagpersoner til at formulere 'Sundhed i Gentofte – Borgerrettet Behandling 2017-2024', der indeholder en fælles vision og strategiske målsætninger for den borgerrettede behandling i kommunen.

VISION:

Sammen skaber vi livskvalitet og flere gode leveår for borgerne i Gentofte Kommune

Vision og målsætninger

Visionen er en fælles overordnet vision for Sundhed i Gentofte, og den dækker både den borgerrettede forebyggelse og behandling. Den er udarbejdet af opgaveudvalget "Sundhed i Gentofte - Borgerrettet Forebyggelse" og videreført af opgaveudvalget "Sundhed i Gentofte – Borgerrettet Behandling".

Strategiske målsætninger

Opgaveudvalgets arbejde har udmøntet sig i seks målsætninger for Gentofte Kommunes rolle i det nære sundhedsvæsen. Målsætningerne understøtter visionen og skal bidrage til livskvalitet og flere gode leveår for borgerne i Gentofte.

De seks strategiske målsætninger

- Vi tager udgangspunkt i den enkelte
- Vi understøtter borgernes ansvar, selvstændighed og handlemuligheder
- Vi er sammen om sundhed
- Vi har fokus på dem, der har størst behov
- Vi prioriterer høj faglig kvalitet, der understøtter rehabilitering
- Vi koordinerer og viser vej

Vi tager udgangspunkt i den enkelte

Vi arbejder for at skabe resultater, som giver værdi for den enkelte borger. Borgerens udgangspunkt og behov er det centrale, når behandlingsforløbet skal tilrettelægges.

Det er vigtigt at fastholde den høje faglige kvalitet, så den rigtige hjælp kan iværksættes så hurtigt som muligt, og så ressourcerne bruges mest effektivt.

Som udgangspunkt tilbydes forløb efter de faglige standarder, men det er vigtigt, at forløbet tilrettelægges, så det imødekommer det behov, den enkelte borger har.

Vi understøtter borgernes ansvar, selvstændighed og handlemuligheder

Det er vigtigt for de fleste selv at kunne tage ansvar og have kontrol over egen situation. Det kan være svært i et sundhedsvæsen med mange aktører og en til tider ufuldstændig

koordination. Det kan skabe frustration og afmagt. Gentofte Kommunes rolle er derfor at hjælpe med at mindske kompleksiteten for den syge borger. Det gøres i samarbejde med borgeren og i dialog med andre i sundhedsvæsenet.

Med udgangspunkt i den enkelte vil vi styrke og understøtte borgerens muligheder for at handle selvstændigt, finde løsninger og bevare ansvaret. Det skal være nemt for borgerne at orientere sig og handle selv i forhold til de forskellige tilbud.

Syge borgere skal understøttes i deres overblik og have mulighed for at styre eget sygdomsforløb, også når det er komplekst. Det kan vi understøtte gennem koordinering, kommunikation og samarbejde. Borgerne skal vide, hvem de kan kontakte, og hvordan de får den hjælp, de har behov for.

Vi er sammen om sundhed – den enkelte borger, kommune og civilsamfund

Vi kommer længst i fællesskab. Som borgere og kommune skal vi arbejde sammen, og vi skal holde fast og udbygge vores samarbejde med lokale aktører og civilsamfund. I Gentofte er der mange ressourcer, som kan inddrages for at skabe livskvalitet og flere gode leveår, også for de syge borgere. Vi skal skabe mere samarbejde på tværs af alle de sundhedsfaglige medarbejdere i kommunen, på hospitalet, med foreninger og klubber og derudover med de private sundhedstilbud som fysioterapeuter, diætister, træningscentre osv.

Dialog er centralt, og i mødet med borgerne skal de gensidige forventninger afstemmes, så begge parter er sikre på, hvad det fælles mål er. Vi skal skabe klarhed over, hvem der har hvilke opgaver, og hvordan vi bedst muligt understøtter borgerens personlige mål.

Vi har fokus på dem, der har størst behov

Udviklingen i sundhedsvæsenet betyder, at kommunerne er nødt til at fokusere ressourcerne bedst muligt.

Alle borgere skal tilbydes de indsatser, de har brug for, uden at alle nødvendigvis tilbydes det samme forløb. Det kan vi, når vi tager udgangspunkt i den enkelte. Selve metoden er standardiseret, men forløbet for den enkelte borger planlægges individuelt.

Sundhedstilbuddene i kommunen skal planlægges, så de der kan selv hjælpes til fortsat at kunne selv.

Vi prioriterer høj faglig kvalitet, der understøtter rehabilitering

I Gentofte er den daglige kommunale praksis baseret på høj kvalitet og dokumenteret viden om, hvad der virker i praksis (evidens). Gennem kompetenceudvikling og samarbejde internt i kommunen og med eksterne aktører skal vi udvikle vores praksis og tage afsæt i nyeste viden.

Høj faglig kvalitet er en grundforudsætning for at kunne løfte de sundhedsmæssige opgaver, der bliver stadigt mere specialiserede i takt med udviklingen i sundhedsvæsenet.

Vi skal:

- anvende evidensbaserede løsninger
- udvikle vores praksis
- benytte os af teknologiske muligheder
- styrke vores kommunikation og skabe et bedre kendskab til kommunens rolle og tilbud.

Den sundhedsfaglige kvalitet er udgangspunktet for den behandling, der leveres i hverdagen. Den skal så vidt muligt

være evidensbaseret, løbende opdateres, være ensartet og reproducerbar. Derudover indebærer høj faglig kvalitet fokus på relationer, teknologi og kommunikation.

Vi koordinerer og viser vej

Kommunen har særlige muligheder for at understøtte sammenhængende forløb for den enkelte borger ved at skabe overblik, koordinere og følge op efter endt behandlingsforløb.

Vi skal benytte os af digitale muligheder til at understøtte sammenhænge og koordinering og hjælpe borgeren til at have overblik over egen situation.

Vi skal vise vej og give borgerne gode muligheder for at navigere videre i eget forløb. Vi skal rådgive og facilitere borgers vej.

Kontaktfladerne mellem borger og kommune skal udvikles – det handler om kommunikation og om tilgængelighed til kommunens tilbud.

Implementering og opfølgning

'Sundhed i Gentofte – Borgerrettet behandling 2017-2024' er pejlemærke for det strategiske arbejde med det nære sundhedsvæsen i Gentofte Kommune. Visionen vil fungere som en overligger for udviklingen af praksis på området.

De strategiske målsætninger vil være udgangspunkt for planlægningen og udviklingen af nuværende og nye indsatser. Målsætningerne vil på den måde fungere som en rød

tråd i kommunens tilrettelæggelse af indsatserne i det nære sundhedsvæsen.

I kvartalsrapporteringen til de relevante stående udvalg vil der en gang årligt blive fulgt op på implementeringen.

